

Zuzenekoak

Joxean AGIRRE

Etxeko liburutegiak, garai batean adiskideak bisitan etortzen zirenean harrotasunez erakusten genituen horiek, iraganeko kultura baten adierazgarri bilakatu dira, antigoaleko altzari bat bezain alferrikako askotan, jabearen bizitzaren arkeologia egiteko balioko dute, baina beste ezertarako ez, horma beteko apal horietatik oso bakanak baitira egurastera tarteka ateratzen ditugunak.

Horregatik, orain urte batzuk erabaki nuen ez nuela nobedaderik gehiago erosiko lehen hogeitaz orrialdeak liburutegi publiko batean irakurri gabe. Arazo txiki batekin egin nuen topo: nire kasuan Koldo Mitxelena, edo antzera herriko liburutegian, dozena erdi bat irakurle harripakari daude nobedadeak ehizatzen dedikatzen direnak. Haien eskuetatik

igaro gabe besteok ezin izaten dugu liburu berririk irakurri.

Urte erdi bateko atzerapenarekin iritsi nintzen Euskadi Saria irabazi berri duen Jon Urzelairen “Su festak” eskue-tan hartzera. Hogeitaz orrialde ez, hamar irakurtzerako erabaki nuen erosi beharreko liburu horietako bat zela. Zuzeneko musikaren programazioa aztertzen du eta, jaialdi handien eta txikien araketa egitean, bakoitzaren atzean dauden interes turistikoak, ideologikoak, euskaltasunari buruzko ereduak, gure herriaz ematen duten ikuspegia eta beste mila zertzelada aztertzen ditu.

Norbaitek esan dezake, “zenbat jaialdi daude, bada, gurean, dozena erdi bat?” Nik ez ditut Jon Urzelaik aztertzen edo gainetik bederen begiratzen dituenak kontatu, baina dozenaka dira; Bilbok marka guztiak hausten baditu ere, ez

baitago herririk kasik, ez behintzat turista batzuk erakarri nahi dituenik, udako jaialdixoren bat antolatzen ez duenik.

Egileak egiten dituen digresioak beti dira argigarriak eta, hala iruditu zait behintzat, musikaren ekosistema jasagarri baten aldeko aldarririk ere suma daiteke lerroen artean.

Biloba zaharrenak eta biok, tarteka, berari asko gustatzen zaion jolas bat egiten dugu etxean: liburutegitik hogeitaz liburu ateratzen ditu eta banaka erakusten dizkit. Nik bakoitzaren epaiketa azkar bat egin behar izaten dut eta, ez duela gordetzea merezi ikusten badu, sofaren gainera botatzen du harrika.

Badakit egunen batean, Urzelairen liburuari bere txanda tokatzen bazaio, ez dugula destainaz sofaren gainera botako eta mimo handiz itzuliko dugula apalera, etorkizunean berriro irakurtzeko. •

Korrika

Maddi Aiestaran
IPARRAGIRRE

Jende guztiak modu diferentean egiten du korrika. Bai bihar Donostiara abiatuko diren 27.722 korrikariak, bai soinketa-irakasleek korrika eginarazten dieten ikasle nekatu guztiek. Ez dago korrika inoren modu berean egiterik. Edo horrela uste dut nik. Begiratu izan diet goizeko zazpietan —jada izerditan— etxepetik igarotzen zaizkigun kirolari obsesiboei. Eta iluntzeko zortzietan etxetik ihes egin nahi izan dutenei, “beste tarterik ez dutelako izan egun osoan euren buruarekin lasai egoteko”. Eta tarteko beste guztiei. Korrikalari asko pasatzen da gure etxepetik. Leihotik begiratzen

diet, eta bakoitzari aldiro sumatzen diot pausaje diferentea.

Egia esan, horietako asko eta asko multzokatzeko gai izango nintzatekeela uste dut: ahalik eta zapatila garestienak jantzen dituztenak, erlojua beti bistan; elkarren “lagunago” egin nahian korrika egiteko gelditzen direnak; astean korrika-saio batek estres-maila murriztuko diela itsuki sinetsi dutenak; supermerkatuaren lehenago abiatzea ahaztu zaientak... Begira-begira egoten natzaie. Oinez ibili ere modu diferentean ibiltzen da jendea; baina korrika indartu egiten da diferentzia hori. Burua eta besoak mugitzeko modua aldatzen da batez ere.

Kontua da honezkero ia denok gabiltzala korrika; baita buru-besorik aurrera eta atzera nabarmen mugitu beharrik gabe ere. Erlojuak, badaezpada, den-denok izan behar ditugu bistan; edo telefonoan, edo paretan, edo jertsearen azpian, edo go-goan, behintzat. Eta inportantea da batzuetan akordatzeko, soinketa-klaseetan eta Behobia-Donostia lasterketan bezalaxe, edozein kale arrunt zeharkatzerakoan ere badagoela aukera gelditu, arnasa hartu, eta, erlojuari begiradarik bota gabe, zer egin nahi duzun erabakitzeko; ur trago bat edan, eta korrika jarraitzeak ez dizula onik egingo erabakitzeko, adibidez. Metak non dauden norberak erabaki behar du. •